

vælge en ny konge, — Adolf Frederik af Holsten-Gottorp — blev også han nødsaget til at anerkende, at kun hans mandlige efterkommere var successionsberettigede.

Genindførelsen af den rent agnatiske succession blev et af „frihedstidens“ varige politiske resultater. Ved forfatningsændringen 1772 under Gustaf III rørte man ikke ved denne ordning, og den bibeholdtes i den gældende svenske successionsordning af 1810; forsåvidt angik den senere kong Karl XIV Johans descendens.

Af „successionsordningen“s regler skal her særlig fremhæves følgende:

En prins skal have kongens samtykke til indgåelse af ægteskab og mister ellers arveretten til tronen for sit og sine descendenter vedkommende. Hvorvidt denne arveretsforbrydelse også rammer hans sønner af et tidligere ægteskab, indgået med kongens samtykke, er tvivlsomt.

Ingen prins må gifte sig med „enskild svensk eller utenlandsk mans dotter“. Overtrædelse heraf medfører, at han mister successionsretten, såvel for sit eget som for sine descendenter vedkommende. Derimod findes intet tilsvarende forbud mod den regerende konges indgåelse af et sådant ægteskab.

Ved „enskild mans“ datter forstås datteren af en mand, som ikke tilhører noget regerende fyrstehus eller et tidligere regerende fyrstehus, der enten er udtrykkelig anerkendt eller ifølge international praksis sidestilles med et sådant. En prins af det svenske kongehus, som har mistet sin successionsret til tronen, betragtes som „enskild man“.

Successionsretten fortabes desuden af den prins, som uden samtykke af konge og rigsdag modtager fremmed krone. Fortabelsen gælder også hans descendenter.

Ændring af successionsordningens bestemmelser kan kun ske efter reglerne om grundlovsændringer.

C. Norge.

Da Norge fik sin grundlov 1814, havde man i vide kredse til hensigt at bevare kongelovens successionsregler som gældende for det nye kongehus; men det forslag, som forelagdes og vedtoges på Eidsvoldforsamlingen, fastslog rent agnatisk succession. Af Christian VIII's dagbøger fremgår, at det afgørende argument for at gennemføre denne ordning, var den betragtning, at Norge siden Harald Haarfagers tid aldrig havde kendt nogen anden successionsordning. Ved den efter foreningen med Sverige foretagne revision af grundloven, indsattes en udtrykkelig henvisning til den svenske successionsordning af 1810 i den norske grundlov, hvorved altså den agnatiske tronfølge opretholdtes. Efter adskillelsen fra Sverige 1905 bortfaldt vel denne henvisning; men nogen udvidelse af arvefølgen fandt ikke sted. Den norske trone arves således stadig efter den agnatiske linealfølge.

En prins må ikke gifte sig uden kongens samtykke. Nogen jævnbyrdighedsbetingelse er ikke fastsat. Til at modtage fremmed krone skal han have kongens og stortingets samtykke, og til det sidstnævnte samtykke udfordres, at $\frac{2}{3}$ af stortingets medlemmer stemmer herfor. Handler han imod de her fastsatte bestemmelser, forbryder såvel han som hans afkom retten til Norges trone. Til kongens modtagelse af fremmed krone kræves ligeledes, at $\frac{2}{3}$ af stortingets medlemmer meddeler samtykke hertil.

D. Nederlandene.

Efter at Nederlandene havde opnået selvstændighed under Napoleonskrigene, udvåbtes Vilhelm Frederik af Oranien til konge. Han var sønnesøn af den Vilhelm IV af Oranien, som 1747 var blevet valgt til arvestatholder, således at stillingen som sådan skulle